

Satınalma işleri, şantiyelerde muhasebe bölümüyle stoklama bölümünün işbirliğiyle gerçekleştirilmesi gereken bir işlemdir. Satınalma büyük şantiyelerde ayrı bir bölüm olarak düzenlenir. Küçük ve orta büyüklükte şantiyelerde bu işi, ya muhasebe ya da stoklama (ambar) bölümü yerine getirir.

Satınalma işlemi, teknik bölümün iş programı verilerine göre işin hangi aşamasında hangi malzemelerin gerekli olacağını tesbit etmesiyle gündeme gelir. Bu stratejik programa göre toplu malzeme siparişleri verilir. Bunun dışında önceden hesaplanmayan malzeme talepleri olabilir. Bu talepler ambar şefliğine gelince ambar şefliği, bunların depodan karşılayabileceklerini ayıklayarak, eksik olanlar için malzeme dış istek ve giriş fişi (Form no: 150/01) düzenleyip şantiye şefliğine iletir. Şantiye şefliği malzemeleri miktar ve özellikleri açısından kontrol ettikten sonra, satınalma bölümüne verir. Satınalma bölümü talep edilen malzemeleri "fiyat teklif isteği" formuna yazar, en az üç firmadan toplanan teklifler "teklif seçim formun"a yazılarak, en avantajlı teklif seçimi yapılır. Bu formun altındaki karar hanesine sonuç yazılarak karar şantiye şefliğine, gerekirse şirket merkezine bildirilir. Şirket merkezi gerekli görürse (satınalmanın büyüklüğüne göre) kendisi de bir fiyat araştırması yapabilir. Şantiye şefliği değerlendirmeleri yapıp kararını verdikten sonra, satınalma işlemi yapılır.

"Teklif seçim formu" örneği : (F.N. 30/01)

Bu formun 1. sütununa teklif konusu imalat, malzeme ve işçilik yazılır. Eğer imalat ve işçilik teklifi alınıyorsa, çoğunlukla bu tür tekliflerin en önemli unsuru birim fiyatıdır. Bu teklifler için ilgililerden teklifler toplanıp, direkt uygun teklif seçimi formuna geçirilerek değerlendirme yapılır (Fiyat teklif isteği formu doldurulmayabilir). Çok az sayıda malzeme fiyat araştırması durumunda da böyle bir yol izlenebilir. Ancak çok çeşitli miktarda malzeme siparişi verilecekse, mutlaka fiyat teklif isteği formu doldurulmalı, bu fiyat teklif isteklerinin sonuçları uygun teklif seçimi formuna yazılmalıdır. Bu durumda, 1. sütuna malzemelerin toplu adı yazılabilir. Örneğin tesisat malzemeleri, ana inşaat malzemeleri gibi. Sadece birim fiyatlara teklif alınacaksa, uygun teklif seçimi formu direkt olarak kullanılabilir. Bu formun 1.,3.,4.,5., ve 6. sütunlarında teklif veren firmaların adları ve aşağıya doğru da verdikleri teklifler sıralanır. Eğer sadece birim fiyat teklifleri alınmışsa, onlar yazılır. Toplu malzeme teklifi alınmışsa, bu takdirde, fiyat teklif isteği formunun, toplam tutarı firma teklifi olarak yazılarak karşılaştırma yapılır (Tekliflerin toplam tutarı hanesine). Ayrıca tekliflerdeki ödeme kolaylıkları da , ilgili sütunlara yazılarak değerlendirmeye geçilir.

Değerlendirmede öncelikle alınan fiyat tekliflerinin istenen malzemelerin karşılığı olup olmadığı mutlaka kontrol edildikten sonra alınan teklifler;

a) Toplam teklif tutarları,

b) Ödeme kolaylıkları açısından değerlendirilir.

Değerlendirmede aylık ortalama vade hesabına göre işlem yapılır (Örneğin, 31.,61.,91., vadenin ortalaması 45 gün, yani 1,5 aydır). Aylık finansman faizi (genelde bankaların ticari kredilere uyguladıkları faiz kabul edilir) göz önünde bulundurularak teklifler, yaptıkları vadelerle sağladıkları faiz faydası açısından karşılaştırılırlar. Bu durumda, en ucuz teklif en uygun tekliftir. Ancak satınalma işlemine başka maliyetler de binecekse, onlar da göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin, nakliye fiyatlara dahil değilse, işyerinin bulunduğu şehirdeki teklif nakliye farkı kadar daha cazip olabilir.

Teklif sadece birim fiyata verilmişse, bu takdirde elbette en uygun teklif, en ucuz birim fiyat teklifi veren firmanınkidir. Ancak, her zaman en ucuz teklif en uygun teklif olmayabilir. Yüklenici firma imalat yapmaya (yüklenici-taşaron olarak) teklif veriyorsa, firmanın bu konudaki deneyimi, iş ahlakı ve titizliği de önemli faktör olarak göz önüne alınmalıdır. Bu durumda işi vermek istediğiniz firmanın teklifi en ucuz teklif değilse, bu firmadan yeni bir teklif istenerek, teklifi mümkün olan en ucuza çekmeye çalışmak gerekir.

30/01 NO'LU FORMDAKİ TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Teklif / TOPOĞLU : $404.546.000.-(404.546.000 \times 0.80 \times 1.5 \times 0.12) = 346.291.376.-$

2. Teklif / ESER TİC. : $384.050.000.-(384.050.000 \times 1.5 \times 0.12) = 314.921.000.-$

3. Teklif / TOPRAK A.Ş. : $443.950.000.-(443.950.000 \times 0.80 \times 2 \times 0.12) = 358.711.600.-$

4. Teklif / CENGİZHAN : $426.800.000.-(426.800.000 \times 0.50 \times 1.5 \times 0.12) = 355.097.600.-$

5. Teklif / CANER TİC. : $398.650.000.-(398.650.000 \times 0.50 \times 1.5 \times 0.12) = 362.711.500.-$

Bu değerlendirmede aylık banka kredi faizi (finansman faizi) net olarak %12 olarak kabul edilmiş, satın alınan malzemelerin vadeli kısımlarının vadelerinin ortalaması alınmıştır (Örneğin 31, 61, 91 günlük vade yerine 45 gün veya 1.5 aylık tek vade düşünülmüştür). Alınan tekliflerde vadeli kısımın, bankadan kredi olarak kullanılsa ödenecek faiz tutarı veya vadeli kısım kadar parayı finansal olarak değerlendirebileceği düşünülmüştür.

TEKLİF SEÇİM FORMU

İş yeri

TEKLİF VEREN KİŞİ / FIRMA / KURUM ADI
TEKLİFLER

TEKLİF KONUSU
İmalat / Malzeme / İşçilik

Kayseri	Ankara	Ankara	Kayseri	Ankara
Topoğlu AS Şişme TOPRAK 0552/222608	ESER TIC. Cengiz b. Tel: 312/354898	TOPRAK AS Şişe Beş Tel: 441 9005	Çengizhanlı Ertuğrul b. Tel: 437 1525	CANER TIC Necati b. Tel: 354 4253

Tesisat Malzemeleri (Liste)	17.896.000	99.200.000	132.500.000	129.400.000	111.250.000
Boya malzemeleri (Liste)	71.250.000	66.500.000	69.150.000	78.400.000	82.400.000
İnşaat Malzemeleri (Liste)	215.400.000	218.350.000	242.000.000	219.000.000	205.000.000

TEKLİFLERİN TOPLAM TUTARLARI

404.546.000	384.050.000	443.990.000	426.800.000	398.650.000
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

ÖDEME KOLAYLIKLARI

%20 peşin %80 vade	Tamamı vadeli	%60 peşin %40 vade	%60 peşin %40 vade	%50 peşin %50 vade
31.61.91	31.61.91	31.61.91,121	31.61.91,121	31.61.91

KARAR : Ankara-Kayseri arası nakliye tutarı 6.000.000 TL
olmasına karşın ESER TIC. Firmasının teklifi uygundur.

O N A Y

